

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
A Causal Relationship Model of Factors Affecting the Quality of Early
Childhood Education Management in Schools under the Offices of
Primary Education Service Areas in the Northeast of Thailand

วสุกฤต สุวรรณเทน¹ วลัยนิกา ฉลากบาง² วาโร เฟ็งสัวส์ดี³ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ⁴
Wasuklit Suwannathen,¹ Wannika Chalabang,² Waro Phengsawat³
and Tanongsak Koomkhinam⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 2) ตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสองระยะ คือ ระยะแรก เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาโรงเรียน ดีเด่น ระยะที่สองเป็นการตรวจสอบ สมมติฐานการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 686 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์หาค่าประจักษ์ยืนยัน และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบ เชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสมรรถนะขององค์กร บรรยากาศของโรงเรียน และการบริหารจัดการเรียนรู้ สำหรับคุณภาพการจัดการ ศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน และความพึงพอใจในการทำงาน 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 65.84$ P-value = 1 df = 127 RMSEA = 0.00 AGFI = 0.98 LSR = 1.94) การบริหารจัดการเรียนรู้มีอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย มากที่สุด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียนและสมรรถนะขององค์กร ตามลำดับ 3) เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร บรรยากาศของโรงเรียน และการบริหารจัดการ เรียนรู้ สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ร้อยละ 57

คำสำคัญ : รูปแบบ ; ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ; คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Doctoral Student in Education Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

⁴ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Associate Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to develop a causal relationship model of factors affecting the quality of early childhood education management in schools under the Offices of Primary Education Service Areas in the Northeast of Thailand, and 2) to verify the developed model with the empirical data. The study was divided into 2 phases. Phase 1 was the definition of conceptual framework in study by examining related papers and research, interviewing the experts and investigating the outstanding schools. Phase 2 was the examination of the study hypothesis. Data collection was conducted using a rating scale questionnaire. A sample selected by multi-stage random sampling comprised 686 school administrators and teachers of early childhood children in schools under the Offices of Primary Education Service Areas in the Northeast of Thailand. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. A statistical package was employed to conduct a confirmatory factor analysis and to verify the goodness-of-fit between the hypothesized model and the empirical data.

The findings were as follows. 1) The developed causal relationship model of factors affecting the quality of early childhood education management comprised the following: academic leadership of school administrators, organizational competency, school climate, and learning management. The quality of early childhood education management comprised student quality, administration efficiency, being a learning organization, participation of parents and community, and job satisfaction. 2) The developed model showed a goodness-of-fit with the empirical data ($\chi^2 = 65.84$ P-value = 1 df = 127 RMSEA = 0.00 AGFI = 0.98 LSR = 1.94). Learning management had a total influence that affected the quality of early childhood education management at the highest level, followed by academic leadership of school administrators, school climate, and organizational competency, respectively. 3) When considering the prediction coefficient (R^2), it showed that academic leadership of school administrators, organizational competency, school climate, and learning management could jointly predict 57% of quality of childhood education management.

Keywords : Model ; Causal Relationship ; Quality of Early Childhood Education Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ถือเป็นกฎหมายแม่บทสำคัญทางการศึกษาได้กำหนดให้การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาระดับหนึ่งในการศึกษาชาติ แม้ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับโดยมาตรา 18 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ดังนี้ “...สถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น...” จากสาระสำคัญในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาชาติ ซึ่งนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว

พ.ศ. 2550-2559 ได้ให้ความหมายของเด็กปฐมวัยว่า “เด็กปฐมวัย” คือ เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรือต่ำกว่า 6 ปี การจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้นจึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ และการพัฒนาตลอดชีวิตให้เติบโตเป็นเด็กฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

การศึกษาปฐมวัยเป็นพื้นฐานของการศึกษา เป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีอายุระหว่าง 3-6 ปี เป็นช่วงอายุที่สามารถพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาได้เต็มที่ หากไม่ได้

รับการส่งเสริมให้พัฒนาในช่วงนี้อาจมีผลให้พัฒนาการด้านต่างๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า ซึ่งจะกระทบต่อการเจริญเติบโตในอนาคต การจัดการศึกษาปฐมวัยมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานของบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) นอกจากนี้มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2553) ได้กล่าวว่า "...การจัดการศึกษาจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยหรือเด็กก่อนวัยเรียน เนื่องจากช่วงอายุ 3-6 ปี ถือเป็นวัยทองของชีวิต โดยเป็นช่วงที่เด็กมีการรับรู้ เรียนรู้และพัฒนาอย่างรวดเร็ว เหมาะที่จะวางรากฐานคุณภาพชีวิตทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนบุคลิกภาพที่จะติดตัวเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ที่พึงประสงค์ของสังคมในอนาคต..."

การจัดการศึกษาปฐมวัยให้ได้คุณภาพ ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจปรัชญา หลักการและแนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ความสามารถในการบริหารหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความพร้อมในด้านพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ส่วนในด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับและติดตามให้ครูดำเนินการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม ในด้านการประเมินพัฒนาการ จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมสนองต่อพัฒนาการเด็กในทุกด้าน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนการนิเทศการศึกษา ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรงที่จะต้องจัดให้มีการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนได้พัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (บุญเชิด ชำนิศาสตร์, 2556)

จากการรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในปีการศึกษา 2555 ระดับประเทศพบว่า นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับดี แต่ถ้าพิจารณาข้อร้องเรียนของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน จะพบว่ามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนส่วนหนึ่งอาจไม่ได้จัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้นักเรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยแท้จริง จึงควรเพิ่มการดำเนินการต่างๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ

ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียนระดับปฐมวัยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ด้วยเหตุนี้ที่ได้กล่าวมา คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยยังประสบปัญหาและจำเป็นต้องแก้ไขด้วยการใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

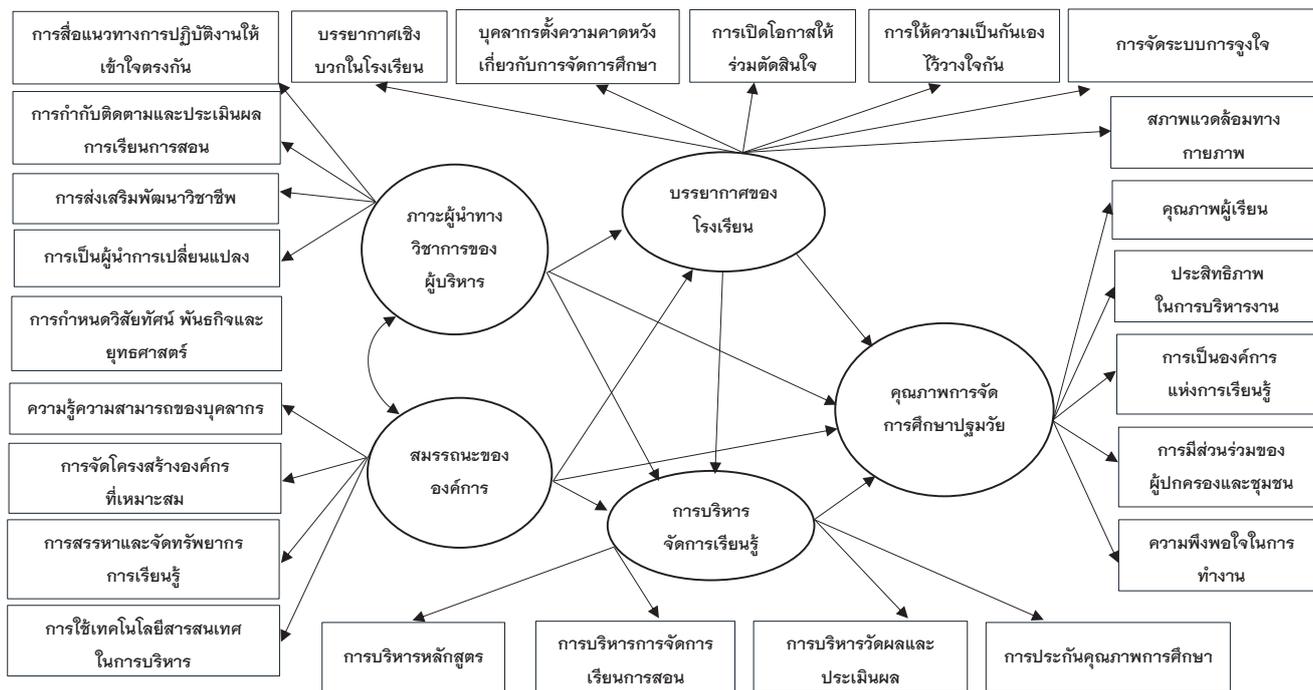
1. เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการด้านการศึกษา เช่น พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์ (2556) มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2553) Thapa (2012) Alberta Education (2013) รวมทั้งผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผลจากการศึกษาโรงเรียนดีเด่น มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างโมเดลสมมติฐาน
- 2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และ
- 3) การศึกษาโรงเรียนดีเด่น โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่มีผลการประเมินภายนอกระดับปฐมวัย รอบสามระดับดีมาก 3 โรงเรียน (โรงเรียนบ้านพังโคนจำปา (สามัคคีวิทยา) โรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์ โรงเรียนบ้านนิคมร่มเกล้า) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ระยะที่ 2 ตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 11,554 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 24,933 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 36,487 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 686 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างกับจำนวนตัวแปร 20 ต่อ 1 หน่วย (ยูท ไกรวรรณ,

2556) การวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนตัวแปรสังเกตเท่ากับ 24 ตัว ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจึงเท่ากับ 480 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารและครู ในโรงเรียนดีเด่น เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร บรรยากาศของโรงเรียนการบริหารจัดการเรียนรู้ และคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

ระยะที่ 2 แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนตอนที่ 2-6 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านบรรยากาศของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ และคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.35-0.85 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และศึกษาข้อมูลโรงเรียนดีเด่น จำนวน 3 แห่ง ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1 พ.ค. - 31 พ.ค.2559

ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จำนวน 686 ฉบับ ได้รับกลับคืนและเป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 600 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.46

การวิเคราะห์ข้อมูล

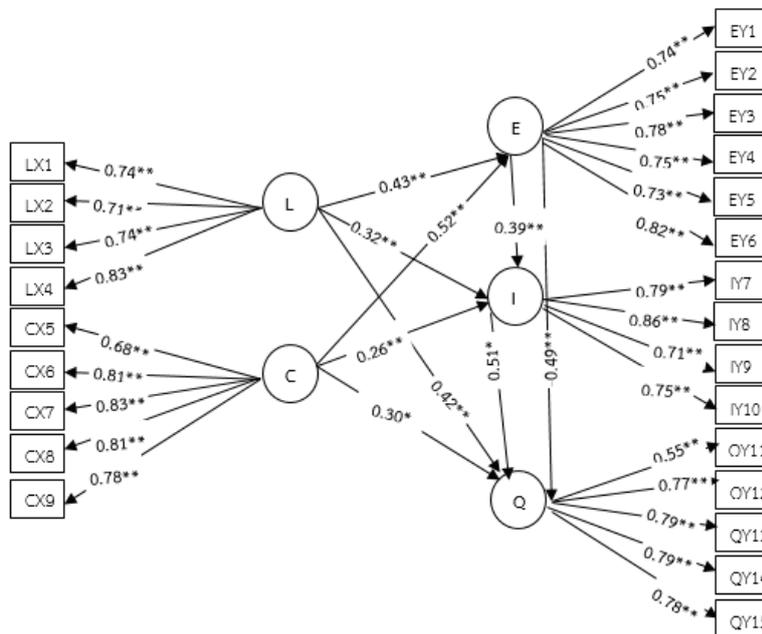
ระยะที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสรุปประเด็นสำคัญ

ระยะที่ 2 ทหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน เพื่ออธิบายสภาพทั่วไปของตัวแปร และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุจากทฤษฎีที่ได้ศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยที่นำมาศึกษาต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยใช้สถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ตัวแปรเหตุ คือ ตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และ 2) สมรรถนะขององค์กร ตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) บรรยากาศของโรงเรียน และ 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ ตัวแปรผล คือ คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย คุณภาพนักเรียน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และความพึงพอใจในการทำงาน

2. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติวัดความกลมกลืน คือค่าไค-สแควร์ (Chi-square) = 65.84 ที่องศาอิสระ (df) = 127 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) = 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกันสนิท ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2 / df) = 0.51 ค่า RMSEA = 0.00 ค่า AGFI = 0.98 ค่า LSR = 1.94 ดังภาพที่ 2

Chi-square = 65.84, df = 127, p-value = 1.00000, RMSEA = 0.000

ภาพที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

1. ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Variable) ได้แก่ L แทน องค์กรประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

- C แทน องค์กรประกอบสมรรถนะขององค์กร
2. ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Variable) ได้แก่ E แทน องค์กรประกอบบรรยากาศของโรงเรียน I แทน องค์กรประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้

- Q แทน องค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) ได้แก่
- LX1 แทน การสื่อแนวทางการปฏิบัติงานให้เข้าใจตรงกัน
- LX2 แทน การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียนการสอน
- LX3 แทน การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ
- LX4 แทน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- CX5 แทน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์
- CX6 แทน ความรู้ความสามารถของบุคลากร
- CX7 แทน การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม
- CX8 แทน การสรรหาและจัดทรัพยากรการเรียนรู้
- CX9 แทน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
- EY1 แทน บรรยากาศเชิงบวกในโรงเรียน
- EY2 แทน บุคลากรตั้งความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสูง
- EY3 แทน การเปิดโอกาสให้ร่วมตัดสินใจ
- EY4 แทน การให้ความเป็นกันเองไว้วางใจกัน
- EY5 แทน การจัดระบบการจูงใจ
- EY6 แทน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- IY7 แทน การบริหารหลักสูตร
- IY8 แทน การบริหารจัดการเรียนการสอน
- IY9 แทน การบริหารการวัดผลประเมินผล
- IY10 แทน การประกันคุณภาพการศึกษา
- QY11 แทน คุณภาพของผู้เรียน
- QY12 แทน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน
- QY13 แทน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- QY14 แทน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
- QY15 แทน ความพึงพอใจในการทำงาน
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยสูงสุด ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนรู้ (I) ซึ่งมีเฉพาะอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวกเท่ากับ 0.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งส่งผลให้มีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกเท่ากับ 0.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (L) มีอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวกเท่ากับ 0.42 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมในทิศทางบวกเท่ากับ 0.04 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งส่งผลให้มีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกเท่ากับ 0.46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลำดับต่อมา คือ บรรยากาศของโรงเรียน (E) มีอิทธิพลทางตรงในทิศทางลบเท่ากับ -0.49 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมในทิศทางบวกเท่ากับ 0.20 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งส่งผลให้มีอิทธิพลรวมในทิศทางลบเท่ากับ -0.29 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ลำดับสุดท้าย สมรรถนะขององค์กร (C) มีอิทธิพลทางตรงในทางบวกเท่ากับ 0.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอิทธิพลทางอ้อมในทิศทางลบเท่ากับ -0.02 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งส่งผลให้มีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกเท่ากับ 0.28 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยทั้ง 4 สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ร้อยละ 57 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของตัวแปร

ตัวแปรตาม	R2	อิทธิพล	ตัวแปรต้น											
			L			C			E			I		
			β	SE	t	β	SE	t	β	SE	t	β	SE	t
E	0.83	DE	0.43	0.07	5.83**	0.52	0.07	7.01**						
		IE	-	-	-	-	-	-						
		TE	0.43	0.07	5.83**	0.52	0.07	7.01**						
I	0.85	DE	0.32	0.09	3.76**	0.26	0.08	3.11**	0.39	0.10	3.82**			
		IE	0.17	0.05	3.37**	0.20	0.06	3.35**	-	-	-			
		TE	0.49	0.08	6.48**	0.46	0.07	6.23**	0.39	0.10	3.82**			
Q	0.57	DE	0.42	0.15	2.81**	0.30	0.13	2.33*	-0.49	0.19	-2.63**	0.51	0.21	2.42*
		IE	0.04	0.10	0.40	-0.02	0.10	-0.17	0.20	0.11	1.86	-	-	-
		TE	0.46	0.10	4.60**	0.28	0.09	3.08**	-0.29	0.15	-1.90	0.51	0.21	2.42*

ค่าสถิติ Chi-square =65.81 , df = 127, p-value = 1.000, $\chi^2/df = 0.51$, RMSEA = 0.000, GFI = 1.00, AGFI = 0.98, LSR = 1.94

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร บรรยากาศของโรงเรียน และการบริหารจัดการเรียนรู้ ปัจจัยทุกตัวมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวก มีอิทธิพลทางอ้อม และมีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสำคัญต่อการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผลการเรียน การสอน การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ ตลอดจนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถปรับตัวได้อย่างทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ สุรชาติ กาลังฤทธิ์ (2558) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นลักษณะของพฤติกรรมและกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาใช้ เพื่อให้มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น โดยการโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการศึกษา รวมทั้งการประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

1.2 สมรรถนะขององค์กร มีอิทธิพลทางตรงในทางบวก มีอิทธิพลทางอ้อม และมีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมรรถนะขององค์กรเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในองค์กร ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เป็นเครื่องมีกำหนด กลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ทราบข้อมูล และสามารถกำหนดแนวทางในการบริหารองค์กรและเป็นเครื่องมือบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปาริชาติ โนนตุสฎา (2555) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์ประกอบด้านสมรรถนะขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านบรรยากาศของโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.3 บรรยากาศของโรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงในทิศทางลบ มีอิทธิพลทางอ้อมในทิศทางบวก และมีอิทธิพลรวมในทิศทางลบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่อง

มาจากบรรยากาศของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องรู้สึกพอใจและสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ สอดคล้อง สุรชาติ กาลังฤทธิ์ (2558) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับบรรยากาศของโรงเรียนไว้ว่า บรรยากาศของโรงเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน นอกจากนี้บรรยากาศของโรงเรียนมีผลต่อการรับรู้หรือความรู้สึกของบุคคล ทั้งทางตรงและทางอ้อมและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงาน และบรรยากาศของโรงเรียนส่งผลกระทบต่อนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ทำให้ทุกคนสุขภาพสบายใจ อบอุ่นใจ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

1.4 การบริหารจัดการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวก และมีอิทธิพลรวมในทิศทางบวกต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ จัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้โดยต้องมีการสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนในการกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ สามารถวางแผนการเรียนการสอนและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียนต่อไป ผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในด้านบริหารจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ครูผู้สอน ครูจึงมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญมาก ดังที่ วัลนิกา ฉลากบาง (2559) ได้ศึกษาจิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครู มีอาชีพพบว่า ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งเทคโนโลยี จึงทำให้วิธีเรียน วิธีสอน และสื่อการเรียนการสอนเปลี่ยนไป ครูจะใช้วิธีสอนแบบเดิมที่มีครูเป็นบุคคลสำคัญแบบที่เคยทำมาในอดีตไม่ได้ เพราะการเรียนของคนในยุคปัจจุบันเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและไร้ขอบเขตจำกัด สอดคล้องกับ พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์ (2556) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้พบว่า ปัจจัยการบริหาร การสอนและการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

2. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร บรรยากาศของโรงเรียนและการบริหารจัดการเรียนรู้ สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ร้อยละ 57 แสดงว่า ตัวแปรทุกตัวสามารถทำนาย

คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้สูง ทั้งนี้เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้มาจากการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย รวมทั้งผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการศึกษาโรงเรียนดีเด่น ดังนั้นจึงส่งผลให้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังที่ ปารีชาติ โนนต์สุภา (2555) และสุรชาติ กำล้างฤทธิ์ (2558) พบข้อสรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) สมรรถนะขององค์กร 3) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และ 4) บรรยากาศของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้

1. ตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของสังคม ครอบคลุมมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ชานิศาสตร. (2556). *การพัฒนาแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปารีชาติ โนนต์สุภา. (2555). *การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์. (2556). *การพัฒนาแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2553). *การประกันคุณภาพปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : พี.อี.ลิฟวิ่ง.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2559, พฤษภาคม – สิงหาคม). *จิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 6(2), 123-128.
- สุรชาติ กำล้างฤทธิ์. (2558). *การพัฒนาแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2555*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Alberta Education. (2013). *Curriculum development prototyping guide*. Canada : Alberta Government Education.
- Thapa, A. et al. (2012). *School climate research and summary: August 2012* : (School Climate Brief No. 3). New York : National School Climate Center.

- ส่งเสริมให้ครูผู้สอนวางแผนกิจกรรม การเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
- วางแผนและการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ
- ควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการศึกษาปฐมวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับประเทศ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาศึกษาเปรียบเทียบกัน
- ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในสังกัดอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อจะได้องค์ความรู้ในภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย และเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงปัจจัยต่างๆ ให้ตรงกับหน่วยงาน

Translated Thai References

- Chalabang, W. (2016). The spirituality of teachers: A key characteristic of professional teacher. *Nakhon Phanom University Journal*, 6(2), 123-128. [in Thai]
- Chumnisart, B. (2013). *Development of an academic administration model for early childhood education management of schools under the Offices of Phetchaburi Primary Education Service Areas* (Unpublished doctoral dissertation). Siam University, Bangkok, Thailand. [in Thai]
- Kaiyawan, Y. (2013). *Multivariate statistical analysis for research*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Kitiseeworaphan, P. (2013) *Development of a linear structure relationship model on instructional leadership influencing being a learning organization of school* (Unpublished doctoral dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon, Thailand. [in Thai]
- Kumlungrit, S. (2015) *A Development of structural equation model of factors affecting academic administrative quality in school under the Secondary Education Service Area 23* (Unpublished master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon, Thailand. [in Thai]
- Learning research and development institute foundation. (2010). *Quality assurance of early childhood education*. Bangkok : P.E. Living. [in Thai]
- Ministry of Education. (2013). *Early childhood care and education*. Bangkok : Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Notesupha, P. (2012) *Development of a linear structural equation model of factors affecting effectiveness of schools under the Local Administration Organizations* (Unpublished doctoral dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon, Thailand. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2015). *A report on the performance assessment in developing students who completed the Early Childhood Education Curriculum B.E. 2546 (2003) academic year 2012*. Bangkok : Printing House of the Agricultural Co-operative Federation of Thailand, Ltd. [in Thai]
- Srisa-aad, B. (2011). *Introduction of research* (10th Ed.). Bangkok : Suwiriyan Publisher. [in Thai]